

Oštrije sankcije za primanje i davanje mita Za korupciju će brisati i celokupni radni staž

Država bi
mogla da
osuđenima
oduzme
i svu
imovinu
čije
poreklo
nije
moguće
dokazati

SUZANA BOJADIĆ

EK traži novu strategiju do oktobra

Agencija za borbu protiv korupcije biće prinuđena da do oktobra tekuće godine izradi novu nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije, je se to zahteva u izveštaju Evropske komisije, nezvanično saznaje "Blic".

U izveštaju se navodi da je metodologija na kojoj je aktuelna strategija utemeljena neprimenljiva i loša i da podela strategije na sektor pravosuđa, zdravstva, sporta i druge mora da bude jedna celina. Nova nacionalna strategija mora se raditi po

potpuno drugačijem metodološkom pristupu i sistemu, a nakon pitanja Haškog tribunala, kao primarnog uslova za status kandidata, sledi tema korupcije, koja sada zavisi od nove nacionalne strategije. Iako u Agenciji smatraju da je gotovo nemoguće izraditi potpuno novu strategiju u tako kratkom roku, ukoliko ne ispune ovaj zahtev, kako kaže izvor "Blica", Agencija će poslužiti kao žrtveni jarac ako Srbija ne bude dobila status kandidata.

A. V.

Ako ne rešimo problem korupcije, nećemo dobiti članstvo za kandidaturu u EU, gomilaćemo i negativne poene kod Saveta Evrope, zbog čega bi strani investitori mogli da nas zaobilaze u širokom luku. Zbog toga što se po korupciji nalazi na 83. mestu od ukupno 178 zemalja, Srbija bi mogla da očekuje i sve veće probleme sa zaduživanjem kod Svetske banke i evropskih finansijera, a zajedno sa tim i kraće rokove otplate, ograničeno reprogramiranje, veće kamate... I nivo visoke nezaposlenosti teško bi mogao da se promeni, kaže za "Blic", Čedomir Čupić, predsednik Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Posle nezaposlenosti i siromaštva, korupcija je treći problem u Srbiji, pokazuju istraživanja. Najveći procenat korumpiranih je u

zdravstvu i pravosuđu gde mito najčešće primaju lekari, advokati, sudije i pravnici, zatim u političkim strankama i na carini... Sve više korupcije ima i u lokalnoj vlasti gde građani najčešće plaćaju "reket" za priključke za komunalije.

- Na legalni priključak struje čekamo četiri godine. Sada smo našli vezu koja nam za divlju mrežu traži 1.000 evra i daje garanciju da nam niko neće dolaziti i isključivati struju. Strah me da platim nešto nelegalno, ali s druge strane plaćam kiriju i u svoju kuću ne mogu da se uselim godinama - kaže Ljubica M. iz Batajnice.

Svestan posledica, direktor Poreske uprave Dragutin Radosavljević predložio je Ministarstvu finansija američki model koji, kako tvrdi, predviđa drakonske kazne za švakoga za koga se utvrdi da je primio mito.

Zaposleni i u privatnom i u javnom sektoru ostajali bi bez celokupne imovine, ali i radne knjižice, s obzirom na to da bi im država brisala celokupan radni staž.

- Težina kazne više je nego jasna znajući da je oduzimanje zdravstvenog osiguranja u Americi najteža kazna. Ukoliko bi Vlada Srbije usvojila ovakav predlog što je moguće i u ovoj godini, radikalne mere bi se primenjivale na sva lica koja prime mito, bilo da je u pitanju lekar, advokat, profesor ili policajac - kaže Radosavljević za "Blic".

Ocena je da bi ovakve radikalne mere imale preventivni, ne i represivni karakter. Praktično, visoke kazne bi odvrćale ljude od lake koruptivne zarade, pa bi jenjavala i svest ljudi da je u opštini nemoguće izvaditi državljanstvo bez bar 200 grama kafe. Istraživanje Transparentnosti Srbije pokazuje da svake godine bar 17 odsto građana daje mito.

Čedomir Čupić, predsednik Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, ocenjuje da je potrebno doneti zakon o poreklu imovine.

zimala svu imovinu za koju se ne može dokazati kako je stečena. To je praksa i u evropskim zemljama. U suprotnom visoka korupcija može da otera investitore,

oteža zaduživanje Srbije kod međunarodnih finansijskih institucija i produbi nezaposlenost. Takođe, već sada nam je uslovljena kandidatura za EU i to novim zakonom o finansiranju političkih stranaka po kome bi partije redovno morale da izveštavaju o svom poslovanju - kaže Čupić.

Predsednik organizacije Transparentnost Vladimir Goati predlaže oduzimanje imovine i staža i oštrije gonjenje nadlogodavaca korupcije u partijskom i državnom aparatu. Poverenik za informacije od javnog značaja Rodoljub Šabić smatra pak da je potrebna samo veća preglednost i transparentnost poslovanja državnih preduzeća i organa vlasti.

- Svi treba da imaju uvid u to gde ide svaki dinar, jer se pokazalo da je korupcija manja tamo gde je transparentnost veća. To su i razlozi zašto Slovenija i Slovačka nemaju problem sa korupcijom - kaže Šabić.

Razvijene zemlje praktično ne tolerišu korupciju. U Nemačkoj postoji Zakon o poreklu imovine koji zahteva dokaze za sticanje pokretnosti i nepokretnosti. Uzimanje novca od građana u bolnicama, školama ili sudovima u ovoj zemlji reguliše krivični zakon, a kazne se mere godinama zatvora. U Sloveniji se, recimo, pamte svega dve sitne partijske korupcije. Goati kaže da je razlog kulturološko nasleđe, ali i da je privatizacija kod njih urađena transparentno, pa nije ni ostavljen prostor za korupciju. Ministar u Australiji morao je čak da podnese ostavku jer je u troškove sa putovanja ubrojao i žvake koje su koštale 1,5 australijskih dolara.

S druge strane, u Srbiji nijedan partijski službenik nije kažnjen za korupciju. Razlog za to je što zakon o političkim partijama do sada nije primenjivan, a neretko

se može čuti kako političke strane troše neuporedivo više nego što prikazuju, kao i to da ih finansiraju moćni biznismeni.

- Ni novi Zakon o finansiranju stranaka neće mnogo pomoći. Za lažni izveštaj ili prikrivanje donacije predviđena je kazna zatvora od šest meseci do tri godine. Trebalo je da budu u rasponu od bar tri do sedam godina - kaže Čupić. U Ministarstvu pravde kažu i da je ispunjena strategija u borbi protiv korupcije koja je doneta pre šest godina, i da je sada potrebno doneti novi akcioni plan. Premijer Cvetković je inače u martovskom eksponatu izneo da je prioritet Vlade "beskompromisna borba protiv kriminala i korupcije". Predloge sagovornika "Blica" u Vladi nisu želeli da komentarišu, kako su nam rekli, sve dok im direktno i ne budu upućeni.

Ima li u Srbiji previše korupcije

Ima previše	67,4%
Isto kao i 90-ih	21,4%
Osrednje	9,7%
Ima pomalo, ali prihvatljivo	1,3%
Nema	0,2%

*Anketa Transparentnost Srbija

Gde korupcije ima najviše

- zdravstvo
- pravosuđe
- političke partije
- carina
- policija
- obrazovanje

EU zahteva rezultate

Da je korupcija opšte mesto pokazuje i to što se od 64 dodatna pitanja koje nam je dostavila Evropska komisija na odgovore na upitnik najveći broj odnosi na upravo ovu temu. Evropsku komisiju je interesovalo koliko je bilo istraga i osuda u slučajevima borbe protiv korupcije, konkretni primeri visoke korupcije, koliko je slučajeva otkriveno kroz izveštaje Uprave za sprečavanje pranja novca...

Strana / Page: 4

Rejting / Reach: 918345

Država / Country: SERBIA

Površina članka / Size: 612 cm2

3 / 3

Građani su odavno navikli da daju mito
FOTO: BETA